

Marja Kiiskilä

5.12.2022

Nura Farah: Aavikon tyttäret (2014)

- s. 1979 Somaliassa
- asuu Suomessa

Aavikon tyttäret on Nura Farahin esikoisromaani. Kolmetoistavuotiaana Somaliasta Suomeen tullut Farah kuvaa paimentolaisten elämää Somaliassa 1940 luvulta 1960 luvulle, jolloin maa itsenäistyi.

Kirja kertoo Khadijasta, joka elää äitinsä ja veljensä kanssa paimentolaisleirissä, ja kasvaa tarinan myötä aikuiseksi naiseksi, vaimoksi ja äidiksi.

Teos on nuoren naisen kasvutarina. Khadija on rohkea, itsepäinen tyttö, joka kapinoi poikien ja miesten etuoikeutettua asemaa vastaan. Hän huomaa veljensä saavan aina parhaat palat ruoasta ja suurimman osan äidin rakkaudesta. Fatima-äidille poika on kaikki kaikessa, tulevaisuuden toivo, joka kasvatetaan kostamaan kuolleen isänsä puolesta. Poika kuitenkin menehtyy ja nyt päämääränä on kasvattaa Khadijasta tyttö, joka tuo kunniaa perheelle ja klaanille.

Khadija naitetaan 15-vuotiaana vanhalle, lihavalle miehelle sadan kamelin hinnasta. Farah tuo kirjassaan esille, miten riippuvainen naisen elämä on miehestä ja avioliitosta. Khadija on miehensä toinen vaimo, ensimmäinen vaimo Luul on miehensä kaltoin kohteleva. Hänellä ei ole muuta mahdollisuutta kuin palvella miestänsä mahdollisimman hyvin ja hyväksyä kaikki tämän päätökset - olivatpa ne millaisia hyvänsä.

Farah kuvaa myös aavikon elämää, sen kauneutta ja ankaruutta. Aavikolla eletään kuivien ja kukkivien kausien vaihtelun varassa. Kun kuiva kausi pitkittyy, sekä eläimet että ihmiset kärsivät ja näkevät nälkää. Pitkä kausi on paimentolaisten mielestä Allahin vihan osoitus.

“Hiekka kastui ja janoiset juuret imivät vettä. Maan halkeamat tasaantuivat. Aavikko puhkesi elämään.”

Kirja kertoo myös suvun hierarkiasta, klaanijärjestelmästä ja maan itsenäisyyspyrkimyksistä.

Farah kuvaa kirjassaan paimentolaisyhteisöä sisältä päin ja toisaalta kuin ulkopuolisen tarkkailijan silmin. Lukija voi itse muodostaa omat mielipiteensä.